

Naar een lerend zorgsysteem voor zorgcoördinatie

Workshop: leernetwerken

NIVEL

Kennis voor betere zorg

Lotte Ramerman
I.Ramerman@nivel.nl
Senior onderzoeker - projectleider

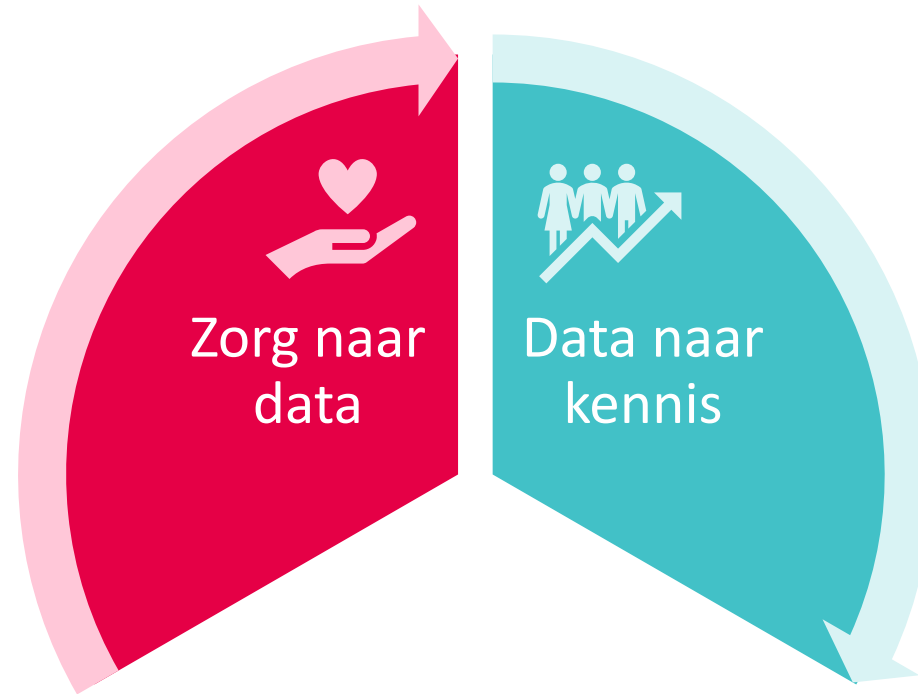

Priya Dewansingh
p.dewansingh@nivel.nl
postdoc onderzoeker - uitvoerend
onderzoeker

Worden de doelen behaald?

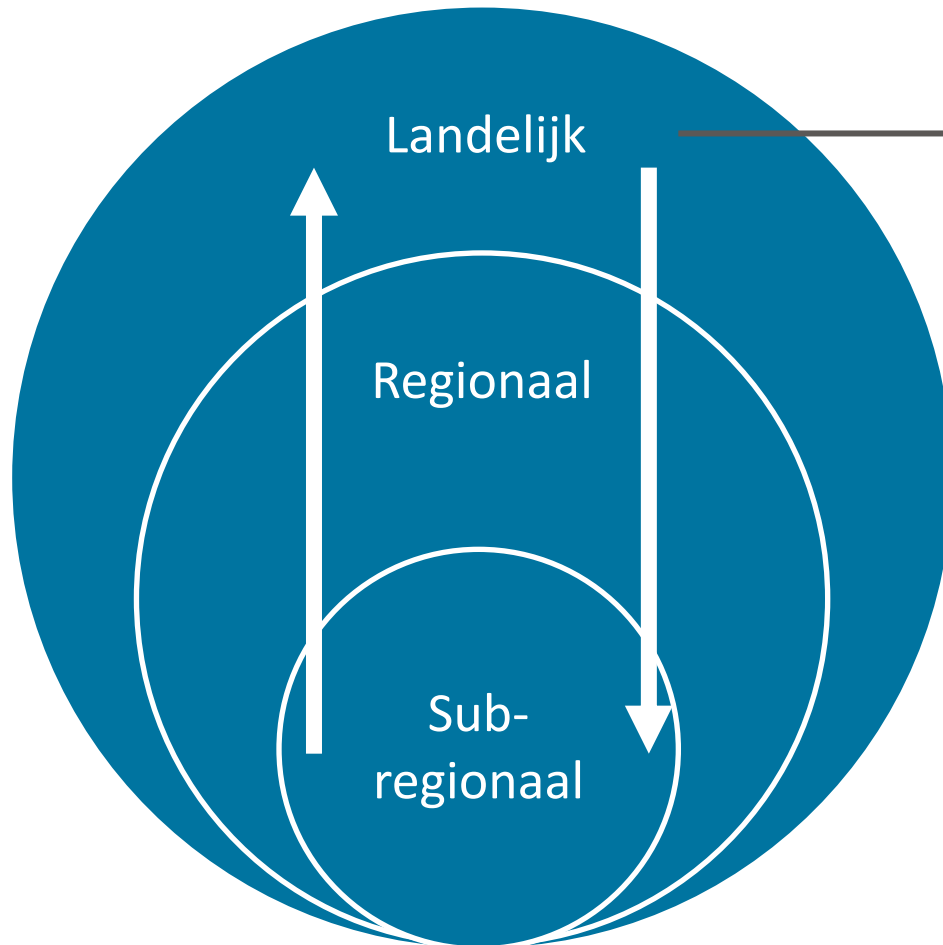
Van indicatoren naar een lerend zorgsysteem...

Van indicatoren naar een lerend zorgsysteem...

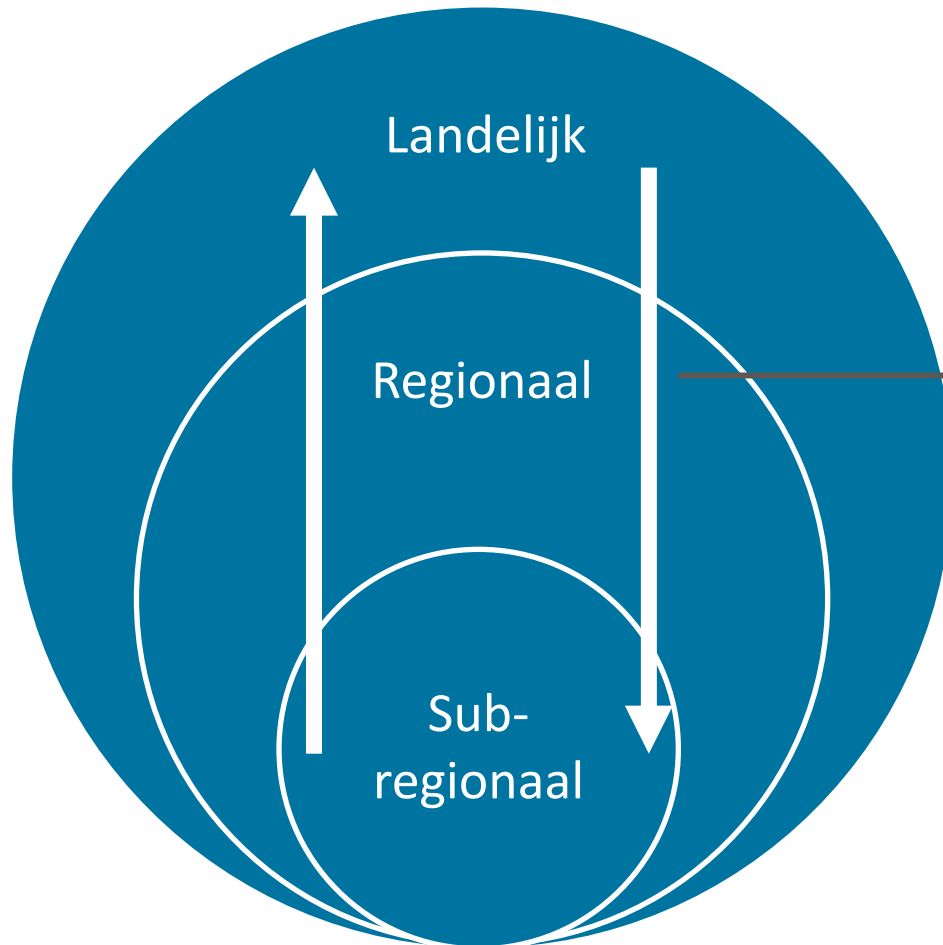
Van Kennis naar Zorg: Leernetwerk

Landelijke leernetwerk:

- Uitwisselen van ervaringen
- Noodzakelijke kennis ophalen
- Ondersteunend aan implementatie
- Verschillende vormen: fysiek, webinar, ask the expert
- Verschillende doelgroepen

Van Kennis naar Zorg: Leernetwerk

Regionaal leernetwerk:

- Uitwisselen van ervaringen
- Onderdeel van transformatieplan
- Invulling verschilt per regio

Wat is een leernetwerk?

Verskillende definities van leernetwerk

- 1) Samenwerkingsverbanden tussen onderwijs en praktijk waarin de uitwisseling en samenwerking tussen docenten en professionals wordt versterkt. Verkleij en Francke (2017)
- 2) Een leernetwerk wordt gevormd door een zich ontwikkelende combinatie van individuen met dezelfde interesse op een bepaald gebied. Ze hebben een bepaalde relatie en werken aan een gemeenschappelijk doel. Vaak is het einddoel niet concreet te omschrijven, maar wisselen ze deskundigheid uit en zijn ze met elkaar op zoek naar nieuwe inzichten.
<https://kessels-smit.com/files/Leernetwerken1.pdf> (bezocht 24 oktober 2025).
- 3) A learning partnership among people who find it useful to learn from and with each other about a particular domain. They use each other's experience of practice as a learning resource. And they join forces in making sense of and addressing challenges they face individually or collectively. Wenger et al. (2011)

Wat voor waarde creëren leernetwerken?

Vijf vormen van waarde (Platform31 & IVO, 2021, Wenger et al 2011):

1. Directe waarde: de ontmoeting en uitwisseling zelf
2. Potentiële waarde: nieuwe inzichten of perspectieven.
3. Toegepaste waarde: kennis daadwerkelijk gebruiken.
4. Verbeterde praktijk: bijvoorbeeld meer patiëntgericht werken.
5. Herijkte waarde: betekent dat mensen echt anders gaan denken en handelen.

Wat maakt een leernetwerk succesvol?

Werkzame elementen (Platform31 & IVO, 2021):

Begin met voorlopers
en inspirators

Fysiek samenkomen
versterkt verbinding

Ervaringsdeskundigen
brengen patiënten
perspectief mee

Casusbesprekingen
maken leren concreet

Projectleider houdt
koers en energie vast

Tijd, middelen &
managementsteun zijn
essentieel

Leernetwerken: het bredere perspectief

- Verbinden: innoveren, werken en leren
- Over grenzen van organisaties en sectoren heen: bedrijven, onderwijs, overheid, patiënten
- Focus op duurzaam leerproces, niet alleen het project
- Niveaus: micro (lokaal), meso (regionaal), macro (landelijk)

Uiteindelijk dragen ze bij aan een cultuur van samen leren en innoveren.

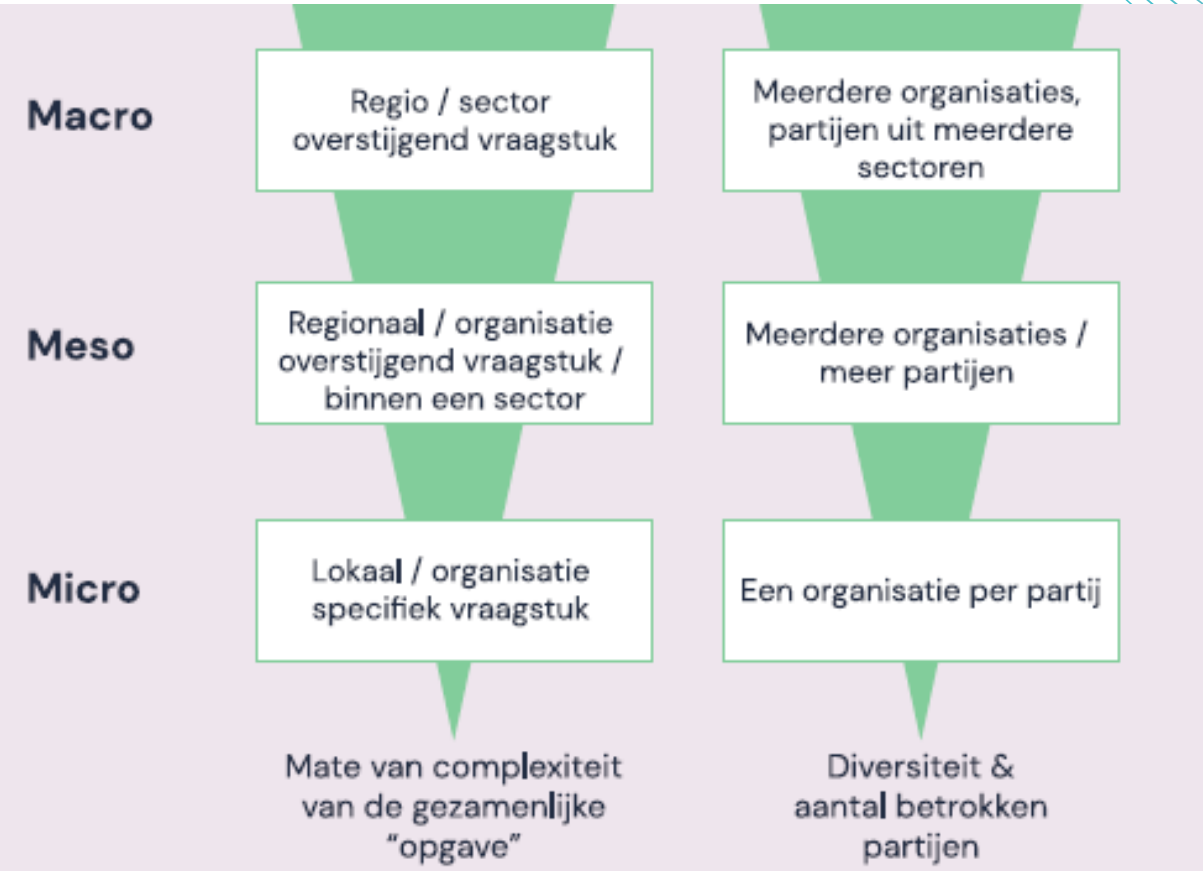

Fig 1. Onderscheid tussen micro-, meso- en macro- leernetwerken aan de hand van de mate van complexiteit van de gezamenlijke opgave en diversiteit van betrokken partners.

Stellingen

Ga staan wanneer je het met de stelling eens bent en blijf zitten wanneer je het niet met de stelling eens bent

Stellingen

Een leernetwerk is pas succesvol als het direct leidt tot meetbare verbeteringen in de zorgpraktijk

Stellingen

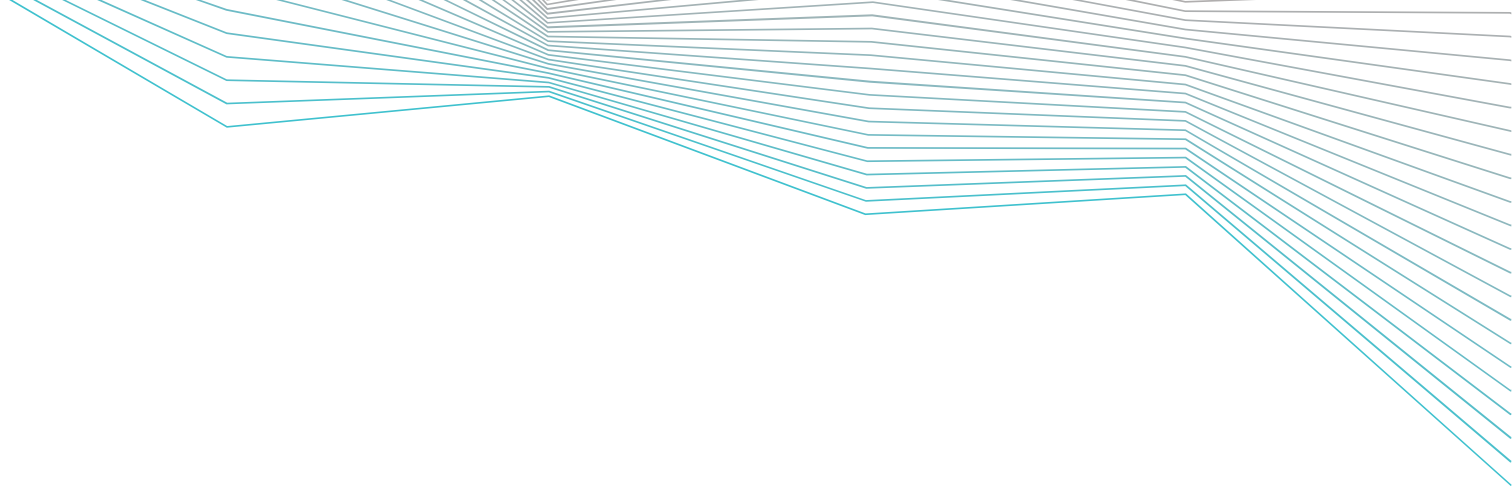
Professionals moeten verplicht worden deel te nemen aan leernetwerken om innovatie in de zorg te versnellen

Stellingen

Ik ben begonnen met het opzetten van een regionaal leernetwerk

Voorbeeld van een leernetwerk: Wijkverpleging

LEERNETWERKEN **WIJKVERPLEGING** IS EEN **WERKPLAATS** VAN **ZORG** VOOR **BETER**.

Hoe ga je als zorgprofessional goed om met de huidige en toekomstige veranderingen in de eerstelijnszorg? Verschillende hogescholen, ROC's en zorginstellingen zijn een samenwerking gestart om de huidige teams wijkverpleging en toekomstige zorgprofessionals goed voor te bereiden. En om het onderwijs beter aan te laten sluiten bij de praktijk.

WAT

IS EEN LEERNETWERK WIJKVERPLEGING?

Leernetwerken wijkverpleging zijn **Innovatieve samenwerkingsverbanden** tussen **hogescholen**, **ROC's** en **(thuis)zorgorganisaties**. Het doel is een **duurzame uitwisseling** tussen het onderwijs en werkveld.

Lees meer
in de landelijke
monitor

WAAROM

ZIJN LEERNETWERKEN RELEVANT?

- Gezamenlijke deskundigheidsbevordering
- Samenwerking tussen praktijk en onderwijs versterken
- Beter aansluiten van stages op de praktijk
- Toepassen van nieuwe opleidingsprofiel Bachelor Nussing 2020

BEPAAAL JE **FOCUS**

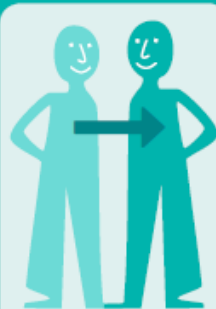
Een leernetwerk is een middel om een bepaald resultaat te bereiken. Het begint dus met een duidelijk doel. Bij de reeds gestarte netwerken lag de focus op:

- Inwerken van nieuwe wijkverpleegkundigen
- Coachen van collega's door wijkverpleegkundigen
- Bevorderen van zelfredzaamheid en zelfmanagement
- Gezondheidsbevordering en preventie
- Multidisciplinaire samenwerking in de wijk

Meer
over leer-
netwerken

THEMA'S EN VOORBEELDEN

DE
VERANDERENDE
ROL VAN DE
PROFESSIONAL

Bekijk mooie
voorbeelden
van resultaten

**SAMEN
WERKEN
EN
SAMEN
LEREN**

Bekijk mooie
voorbeelden
van resultaten

**KENNIS-
DELING
EN KENNIS-
VERMEERDERING**

Bekijk mooie
voorbeelden
van resultaten

WERKVORMEN

Er is geen vaste formule voor het opzetten en succesvol maken van een leernetwerk. Afhankelijk van de grootte en het doel zijn er verschillende mogelijkheden.

Lees meer
over de
verschillende
werkvormen

DO'S EN DON'TS

- Zorg dat doel en verwachtingen duidelijk zijn
- Stel een projectleider aan
- Zorg voor motivatie en draagvlak
- Ruim tijd in voor het leernetwerk (inbedden in curriculum)
- Sta open voor nieuwe leervormen en innovatieve onderwerpen
- Zorg voor een veilige omgeving
- Maak een realistische planning
- Zet in op een kleinschalige kennisdeling

De werkplaats werd mogelijk gemaakt met financiering vanuit het programma 'Zichtbare schakel fase 2: Opleidingsimpuls wijkverpleegkundigen' van ZonMw. Kijk voor meer informatie op:

WWW.ZORGVOORBETER.NL/LEERNETWERKWIJKVERPLEGING

THEMA'S EN VOORBEELDEN

DE VERANDERENDE ROL VAN DE PROFESSIONAL

THEMA'S

- Meer zicht op rollen en taken
- Verpleegkundig en persoonlijk leiderschap
- Positiebepaling van het team wijkverpleging
- Teamoverstijgend denken
- Snelle deskundigheidsbevordering

MOOIE VOORBEELDEN

- Zelfmanagementtest ➔
- HvA-cursus verpleegkundig leiderschap voor studenten ➔
- Video 'Welkom in de thuiszorg' ➔

SAMEN WERKEN EN SAMEN LEREN

THEMA'S

- Samenwerking tussen en binnen verschillende disciplines
- Bevordering van cliëntparticipatie
- Reflectie op rollen, taken en functioneren

MOOIE VOORBEELDEN

- Vergadertool: 'We gaan voor groen' ➔
- Ethische dilemma's 'One team, one spirit' ➔
- Stroomdiagram: hulp bij vragen ➔

KENNIS-DELING EN KENNIS-VERMEERDERING

THEMA'S

- Kijkje bij elkaar in de keuken (zicht op elkaars betekenis)
- Verbeterde implementatie mbo- en hbo-curricula
- Verspreiden van resultaten van toegepast onderzoek
- Kwaliteitsverbetering van zorg en onderwijs
- Co-creatie van nieuwe kennis en onderwijs

MOOIE VOORBEELDEN

- App: behoefteboom ➔
- HvA-minor 'Ontwikkelingen in zorgtechnologie' ➔
- Vlog toekomst leernetwerk ➔

WERKVORMEN

1

Een mooi voorbeeld: Twinning!

- Docent gekoppeld aan wijkverpleegkundige/verzorgende
- Gestructureerd (bijvoorbeeld wijklijks) elkaars werk overnemen
- Ook mogelijk: een dagje meelopen

2

Een mooi voorbeeld: kennismarkt

- Workshops, lezingen, discussie
- Inhoud gebaseerd op vragen van betrokkenen

3

- Samenwerking van docenten en wijkverpleegkundigen aan allerlei
- Minor, tool, visiedocument

4

[Geen titel]

- Digitaal platform voor vragenstellen, ervaringen delen, informatie plaatsen en vergaren
- Niet afhankelijk van tijd en plaats

Een mooi voorbeeld: Professio spel

Artikel: Blijf jezelf verwonderen

Een mooi voorbeeld: Wijklink Oost

Een mooi voorbeeld: video

Ontwerp je eigen leernetwerp

Werkwijze

1. Gebruik de lege infographic (A3)

2. Vul deze in voor je eigen regio/subregio met jullie ideeën:

- Wat is het doel van jullie leernetwerk?
- Wie doen er mee (betrokken organisaties, rollen)?
- Welke thema's of onderwerpen willen jullie oppakken?
- Hoe willen jullie samen leren en kennis delen?
- Wat is er nodig om te starten (middelen, afspraken, communicatie)?

3. Werk samen en geef elkaar tips:

- Denk mee met de ideeën van anderen.
- Stel vragen om plannen scherper te maken.
- Deel ervaringen of voorbeelden uit je eigen praktijk.

4. Bereid een korte pitch voor (1 min per infographic):

NIVEL
Nederlandsche Vereniging voor Leerproblemen

Ontwerp leernetwerk:

Achtergrond:

Hoe zet je een leernetwerk op? 1

BEPAAAL JE FOCUS
Een leernetwerk is een middel om een bepaald resultaat te bereiken. Het begint dus met een duidelijk doel. Bij de reeds gestarte netwerken lag de focus op:

WAT IS EEN LEERNETWERK

Waarom
Zijn leernetwerken relevant?

THEMA'S EN VOORBEELDEN

1 2 3

WERKVORMEN
Er is geen vaste formule voor het opzetten en succesvol maken van een leernetwerk. Afhankelijk van de grootte en het doel zijn er verschillende mogelijkheden.

1 2 3 4

DO'S EN DON'TS

Meer weten? Kijk op www.zorgvoorbeter.nl
Contact: info@zorgvoorbeter.nl

De gegevens mogen met juiste bronvermelding worden gebruikt: WWW.ZORGVOORBETER.NL/LEERNETWERKWIKVERPLEGING

© 2023 Nivel

NIVEL
Nederlandsche Vereniging voor Leerproblemen

Ontwerp leernetwerk:

Hoe zet je een leernetwerk op? 2

THEMA'S EN VOORBEELDEN

Thema's

Mooie voorbeelden

WERKVORMEN

1 2

3 4

Contact: info@zorgvoorbeter.nl

De gegevens mogen met juiste bronvermelding worden gebruikt: WWW.ZORGVOORBETER.NL/LEERNETWERKWIKVERPLEGING

© 2023 Nivel

Ontwerp je eigen leernetwerk

Vragen/onderwerpen die kunnen helpen bij het invullen:

Doel en focus:	Wat is het gezamenlijke leerdoel of vraagstuk binnen de acute keten?
Betrokken partners:	Wie moeten er aan tafel zitten? Denk aan SEH, ambulance, IC, HAP, meldkamer, bestuur, patiëntenvertegenwoordiging.
Coördinatie en rollen:	Wie organiseert? Wie faciliteert? Wie borgt resultaten?
Vorm van leren:	Hoe leren jullie samen? (casusbespreking, intervisie, kennissessie, simulatie, etc.)
Frequentie en ritme:	Wanneer komen jullie samen? (vast ritme geeft continuïteit)
Communicatiekanalen:	Welke tools gebruiken jullie? (Teams, e-mail, gedeeld platform)
Borging en opvolging:	Hoe zorg je dat inzichten worden toegepast in de praktijk?
Evaluatie en feedback:	Hoe meet je of het netwerk waarde toevoegt?

**Plenaire terugkoppeling:
pitch jouw leernetwerk in 1 min**

Inloopuur via Teams:

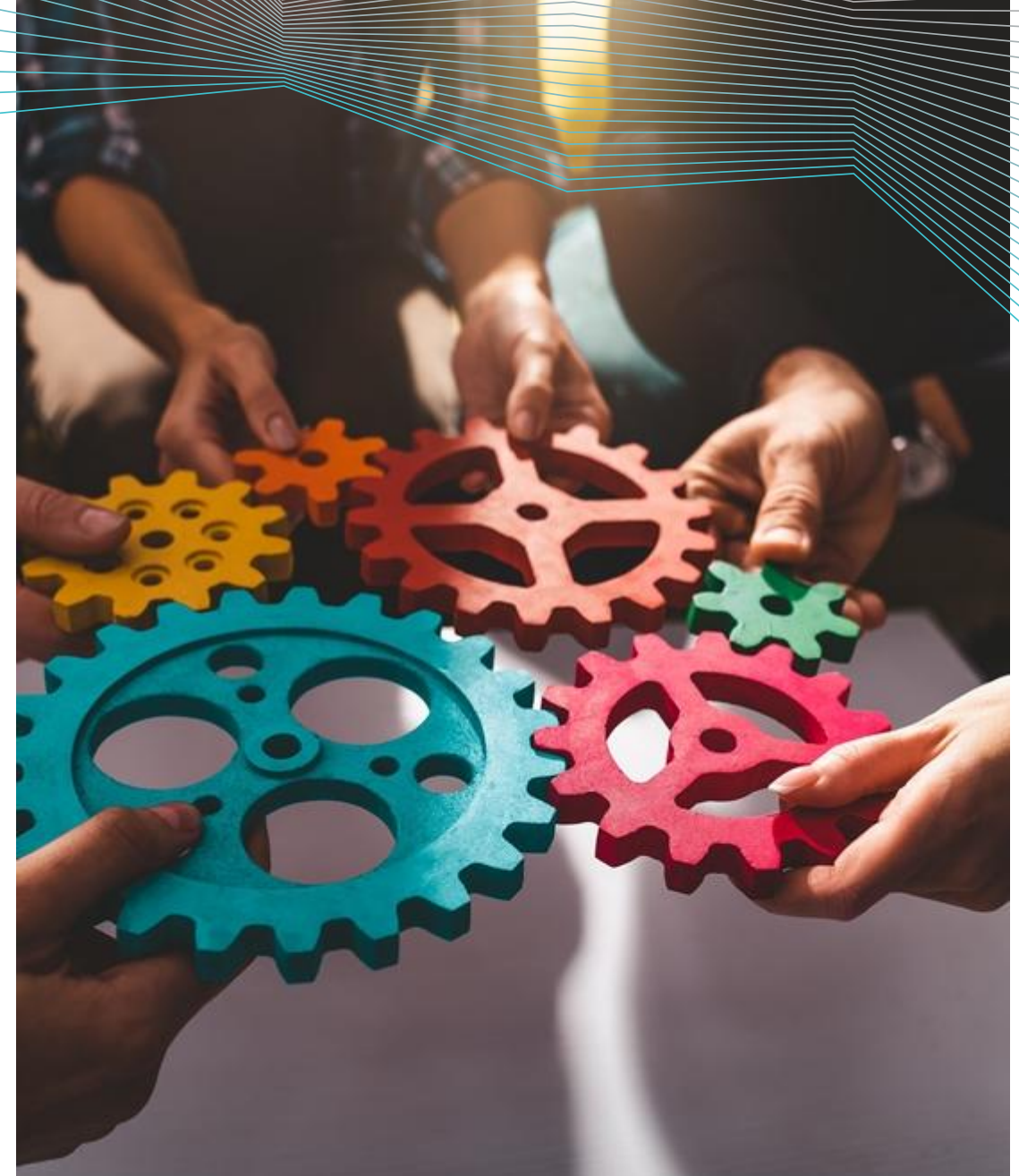
- Heb je na de workshop nog vragen over het opzetten van een leernetwerk binnen de acute zorg?
- Loop je ergens tegenaan of wil je juist tips en ervaringen delen met anderen?

Sluit aan bij het inloopuur via Teams op
9 december om 15:00!

Een informeel moment om:

- Vragen te stellen over je eigen praktijk
- Inspiratie op te doen bij elkaar
- Samen te leren van elkaars ervaringen

Iedereen is welkom en het is niet verplicht, aanmelden is niet nodig.
Teams-link volgt via e-mail → schrijf je in: inschrijflijs

Kennis voor
betere zorg

NIVEL

Kennis voor betere zorg

Lotte Ramerman
I.Ramerman@nivel.nl
Senior onderzoeker - projectleider

Priya Dewansingh
p.dewansingh@nivel.nl
postdoc onderzoeker - uitvoerend
onderzoeker